

ТЕШЊАРСКИ ПАСОТИША

Година XIII

21. август 1999е

Број 24

Рад дође у село који град

Рад дође у село који град
А у село који град се долази врло касно
Рад дође врло касно
У село који град
А тај град сурајна буде Ваљево
У који сам и ја дошао
Због чега притом којим си морао доћи
Који те тебе није ни посетио
Нето се с тобом родио
Ја идем својим путем
И срећнем ову коју морах срећати
И притом којим морах ићи
Јер је била твој живот
А не нето што си је срео
И знао да посетиш
И он и град у који си дошао...

Матија Бећковић

Строфа из још необјављене песме Матије Бећковића,
први пут изговорена на Песничкој вечери 15.08. у Ваљеву.

ЛЕСКОВАЧКИ МЕРАК

Никола Јовановић и Милорад Илић, градоначелници Ваљева и Лесковца

Централни програм којим се Лесковац као град у гостима представио публици Тешњарских вечери одржан је у суботу на Летњој позорници. Најпре је Милорад Илић, градоначелник Ваљева, као домаћин поздравио госте и захвалио им на лепом, свестраном и неретко атрактивном представљању највреднијих тековина и достигнућа Лесковца. На тај начин град у гостима је увелико допринео квалитету овогодишњег фестивала и обогатио његове програме. Илић је изразио наду да ће се преко Тешњарских вечери усталити свестрана сарадња два града који су много претрпели током НАТО агресије, те да ће тако допринети један другоме и целој земљи да се што пре опорави, обнови и развија.

Никола Јовановић, председник Скупштине општине Лесковац је изразио неизмерну захвалност градоначелнику Ваљева и свим осталим факторима који су допринели да се Лесковац у време фестивала представи у свом комплетном светлу, подсетивши да је сарадња ова два града зачета пре пуних 50 година:

"Заиста ми је велико задовољство што смо добили поверење да на 13.

Тешњарским вечерима представимо свој град. Силно сам прошле године, седећи преко на трибини, завидео Пожаревцу што је био град у гостима Тешњарским вечерима, прижељкујући да нас позовете. Сада смо у прилици да се покажемо достојним тако значајног поверења које сте нам указали. Наши уметници ће настојати да то оправдају најбоље што могу, знају и умеју, надам се и на наш апсолутно својствен начин јужњачке отворености и непосредности. Надам се да ће ово наше сретање на Тешњарским вечерима подстаћи све видове будуће свестране сарадње два града. У име око 170.000 Лесковчана, драги Ваљевци ја Вас поздрављам и позивам у походе нашој Роштиљијади".

Сценско-музички програм под називом "Ех, што ми је мерак", по сценарију и у режији Драгана Радовића, специјално за Тешњарске вечери премијерно су извели: оркестар трубача Љубише Стаменковића "Предејане експрес", фолклористи КУД "Абрашевић", ансамбл "Авлијаши", са солистима, као и глумци Народног позоришта из Лесковца—Благоје Ивановић, Драган Димитријевић, Нинослав Милићевић и Ђорђе Танић.

ТГ

ПОДВАЛА

У знак сећања и захвалности за гостовање на Тешњарским вечерима, Милорад Илић, председник СО Ваљево уручио је свом колеги Николи Јовановићу графику сликара Милоша Шобајића "Тело" (димензија 1 x 1,20 м). Лесковачки градоначелник узвратио је сликом реномираног уметника Драгољуба Станковића — Чивија, уље на платну са мотивом Лесковца, али знатно мањих димензија. Нашавши се пред многобројним Ваљевцима око Летње позорнице у неприлици због упадљиве разлике у димензијама

дарова, Никола Јовановић је нетом после размене слика приметио: "Знао сам да ће нам се ипак десити и "ваљевска подвала". Ваша слика је велика а наша мала, али, верујте да је и она уметнички врло вредна!"

Утом је стигла и друга "ваљевска подвала": казација светског гласа Павле Ђебић поклонио је градоначелнику Лесковца оријашке запремине од 120 литара. Како примети водитељ Зоран Божић Фока, "е да би Лесковчани научили како се праве дуван чварци".

Фестивалски одбор

Иван Павловић,
председник

Гојко Церовић,
председник програмске комисије

Бранко Лукић,
уметнички директор

Веселко Белушевић,
технички директор

Драган Јеремин,
извршни продуцент

Дана Продановић,
секретар

Борислав Радојичић, Милена Поповић,
Лидија Ђурђевић, Миломир Милошевић,
Михајло Михајловић, Боривоје Пантић,
Остоја Продановић

ИМПРЕСУМ

Издаје

Фестивалски одбор
Тешњарских вечери

Извршни продуцент

Омладински центар Ваљево

Дирекција фестивала

Ваљево,

Трг Војводе Мишића

Тел. 014/ 233-835

www.opstina-valjevo.org.yu/tesnjarske

Уредник

Предраг Лучић - Луча

Пишу

Љиљана Љиљак, Љиљана Кецојевић,
Светлана Митровић, Зорица Весић,
Бора Вујић, Дарко Марјановић,
Драган Илић, Драгић Томић,
Бранко Лукић, Владимир Кривошејев,
Цветко Цакић, Мијо Стојкановић,

Предраг Лучић

Афоризми

Велибор Марјановић

Ликовно-графички уредник

Иван Дак Митић

Технички уредник

Драган Тороман

Уредник фотографије

Мирослав Јеремић

Фотографије

Историјски архив Ваљева

Верољуб Поповић

Реализација

Графичка продукција ДАК

Ваљево, 014/ 220-196

Тираж 1000

Август 1999.

ЕПИЛОГИ ОД ПРИЛОГА

И, док рече шта би, готове су још једне Тешњарске вечери. То што су завршене не значи да су савршене, али неких назнака у том смеру било је. Сад већ, са можда незаслуженом пажњом, Те Вечери се очекују и испраћају сигурно са превише буке. Причали ми ово или оно, оваквих десетак ваљевских полуноћја није исто као осталих 355. Другови старог кова, јер тад још није било госпoде, нимало слушајно, радо их мешају са незаборавним Сусретима: мало мало па се у дискусији офирају "ови сусрети". Разлог је лако разумљив; после ничим изазваног краха Југословенских сусрети аматера "Абрашевић", Тешњарске вечери јесу једина и неприкосновена градска ствар. Дакле, од свега по мало, за сваког по нешто. Управо то и јесте главна мана, јер се народ прима. После времена братства и јединства ту има дима, а ни ватра није далеко. Зато се одавно на Тешњарске вечери качи ко колико може, а откачени се множе. Тиме, разумљиво, цео посао задобија непоновљиви шарм политизације. И тако, док године теку између Тешњара, који све више личи на Ваљево, и Ваљева које се све више тешњаризује, једна добра идеја профанише се на кантару мермерног моста. Неки момци воле да им у Тешњару нико не узнемирава кавасакије пред кафићима, докле зидане барикаде пред колонадама босова Кнез Милошеве обезбеђују промотивну шетњу мамама са колицима и девојанама са кучићима. Канда су тамо њини, а вамо наши, и да свако сваког воли да се плаши. А ради се,

Водитељи на послу Маријана Вићентијевић и Зоран Божић

ако се опет мора рећи, само о 9 до 10 дана сваке године. Толико смршених рачуна, толико неразмршених идеја, толико неостварених амбиција, да се остатак године само њима посвети. Причаће се, извесно о свему опширније и дуже, ваљда и тачније. На крају крајева, нико и не очекује да гласник једног предузећа за лепо и забавно буде објективан према ономе о чему је обавезан да извести. Било је ту народа којем то прија и није се увек рази-

лазио на време. Може то личити на непопуларни популизам.

За објективност задужени су објективи, чији производи следе на следећим странама. Али, што рече један ваљевски књигописац у предговору амбициозне монографије: "Можда ово даље не треба листати, тамо више ништа нисам писао". Овиме се и тако завршава живот с погледом на Ваљево, Ваљево с изгледом на живот ваљало би да почне...

генерални спонзор
ТЕШЊАРСКИХ ВЕЧЕРИ

ЋОПЋИЋ
VALJEVO

Боса Панић Тасић,
директор Дома културе Лесковца

ЛЕСКОВАЧКО СЛОВО

Колико су се Лесковчани брижљиво припремали за наступ на Тешњарским вечерима посведочио је и представљање њихове књижевно-издавачке сцене. Без лажне скромности, лесковачки писци, уредници и издавачи су се Ваљевцима нарочито хвалили са своја чак три књижевна часописа – "Наше стварање", "Освит" и "Помак", као и књижевно-научним листом "Лесковчанин", који после сто година наставља традицију истоименог листа из 1896. године.

Одломцима из своје нове прозе и одабраним стиховима представили су се: Саша Хаџи Танчић, проф. др Никола Цветковић, Станко Мирковић, Мира Коџић и Раде Јовић (водителј ове књижевне вечери), који је публику нарочито разгалио својим стиховима писаним на оригиналном и сочном лесковачком дијалекту. О богатој издавачкој делатности новинско-издавачке куће "Наша реч", код које излази "Освит" и "Лесковчанин", говорио је њен директор Михаило Дедић, као и Саша Хаџи Танчић, који уређује ова два репрезентативна књижевна гласила.

Димитрије Тасић, књижевни критичар и доскорашњи уредник БИГЗ-а, представио је издавачку делатност Дома културе у Лесковцу (часопис "Наше стварање" још од 1953. године), док је Живојин Прокоповић представио едиције тамошњег Народног музеја.

Мото ове књижевне вечери може се сажети у стиховима др Николе Цветковића, поете и приповедача, професора књижевности на Универзитету у Приштини, који у песми "Српско слово" каже: "Језик не сажеже ни плам/ не потопа га ни велики поводан/ порази српства су светски срам/ вазда нам судба погубељ, глава и пањ..."

Сусрети привредника Лесковца и Ваљева

СТАРИ ЗНАНЦИ У НОВИМ ПОСЛОВИМА

Привредници Ваљева и Лесковца годинама сарађују тако да приликом сусрета није било потребе за додатним представљањем. И до сада су сарађивали "Елинд" и "Рул", у области електро-индустрије, "Вујић" и "Арго" са лесковачким "Леминдом", предузећем за пластификацију и прераду

– Сав органски отпад у целокупној индустрији, осим металској, може бити сировина у хемијској преради – рекао је Велибор Митић, један од директора "Здравља" позивајући овдашње привреднике на будуће пословне контакте.

Лесковачки књижевници

лимова, као и велетрговина "Монд-комерц" са "Невеном", "Здрављем", лесковачком фабриком вафла...

Наш некада најразвијенији текстилни индустријски центар, "мали Манчестер", Лесковац је сада један од главних центара хемијске и фармацеутске индустрије у Југославији, са "Здрављем" и "Невеном" пре свих.

Ваљевцима су се представили произвођачи расвете "Рул", црепа "Морава", "Млинско индустријско предузеће" и "Месни комбинат", који обезбеђује "сировину" за надалеко чувену "Ро-штиљијаду" у Лесковцу. Директор "Месног комбината", Сретен Ристић, говорио је о успеху своје фирме али и добрим кооперативним односима у производњи меса и малина у црно-травској општини чиме се унапређује привреда тог неразвијеног краја на југу Србије.

Сава Марковић, представник Привредне коморе Јабланичког и Пчињског округа, са 500 хиљада становника и великим привредним капацитетима указао је на сличност привреда Ваљева и Лесковца и могућности обострано корисне сарадње.

Драган Илић, председник Привредне коморе у Ваљеву истакао је могућност извоза производа са подручја регије Мачве и Колубаре преко лесковачких фирми, али и иницирао могућност заједничког наступа на неком од тамошњих сајмова.

Сусретима привредника на овогодишњим Тешњарским вечерима присуствовали су представници "Крушика", "Србијанке", МПП "15. септембар", "Монд-комерц", "Диве", "Ваљевске банке", "Агробанке", Удружења занатлија...

Зорица Весић-Митровић

МИРИСИ ЈУГА

ГРАД
Лесковац
У
ГОСТИМА

Лесковачки сликари

У Галерији "34" представили су се данашњи лесковачки сликари. Њих 20 припада различитим генерацијама. Заједничка им је завичајна припадност и неисцрпно надахњивање опojним мирисима југа, како је ова изложба у Ваљеву лепо и многозначно наслoвљена. Делећи истовремено и савремене погледе на ликовну поетику, сваки од ових аутора исказује се на свој, особен начин: од Јована Поповића који на лесковачкој ликовној сцени истрајава већ 40 година, преко Дмитра Обрадовића и Ђорђа Васића – добитника многих признања; Драгољуб Станковић, Петар Спасић и Предраг Димитријевић на свој ненаметљив начин нуде делове себе кроз радове који одишу фином поетиком; Владимир и Небојша Стефановићу већбили пред ваљевском публиком; Небојша Стојковић и Света Пејић су велики поклоници природе и њених лепота, али и међу онима који приступају најсавременијим сликарским изазовима: графичари Дејан Стојановић и Иван Јанковић сликају своје немире чистом и преци-

зном линијом... Ту су и сликари најмлађе генерације, углавном студенти и дипломци факултета ликовних уметности у Приштини, Београду и Цетињу: Марија Павловић, Александра Перић, Ирена Спасић, Саша Стојано-вић, Марко Вишић, Љиљана Цветко-вић, Виктор Ранђеловић и Марија Спасић.

Боса Панић-Тасић, директор Дома културе у Лесковцу и уредник Галерије "ЖИЖ", поводом ове изложбе у Ваљеву каже да је било тешко и деликатно из града који данас има скоро 80 сликара одвојити оно што је међу њима најрепрезентативније. Начињена је једна од могућих панорама лесковачке ликовне сцене у којој су непомирљиве супротности једног поднебља притајене у различитости искустава и тумачења сваког од ових 20 одабраних аутора. Тако, бележи у каталогу Боса Панић-Тасић, "проговарају боје и мириси југа, будећи чежњу за данима када је радост мамила а безбрижност грејала".

ТТ

МАЕСТРОВА ПОХВАЛА

У сред концерта арија из најпопуларнијих опера Сметане, Чајковског, Вердија, Леонкавала, Сибелијуса, Хачатуријана, Бизеа и Христића, који је за свечано отварање 13их Тешњарских вечери премијерно извела Филхармонија младих "Борислав Пашћан" (шести пут на Фестивалу) скупа

са Омладинским хором "Абрашевић", диригент, маестро Ангел Шурев је изјавио:

"Ово је први пут у мојој дугогодишњој каријери од преко 40 година да срећем један овакав млади хор баш овде у Ваљеву. Прошао сам целу Србију и бившу Југославију а ово је први пут да упознам хор са којим ми је просто уживање да радим. Ја овако јавно кажем да се захваљујем ваљевским хористима на њиховом залагању, баш као и њиховим професорима (Драгану Васиљевићу и младом диригенту Милану Недељковићу) који са њима раде. Јер, ко пева зло не мисли!"

НАЈБОЉЕ ЈЕ ДОЋИ НА "РОШТИЉИЈАДУ"

Туристичка презентација Лесковца, града у гостима, у "Гранд" хотелу, почела је јужњачким звуцима трубачког оркестра Љубише Стаменковића из Предејана. Централно место припало је "Роштиљијади", која ће ове године бити организована од 14 – 19. септембра.

– За наш град ово је једна од најважнијих манифестација, која дефинитивно постаје приоритетно обележје града и његове туристичке привреде – рекао је Миле Андрејевић, директор Туристичке организације у Лесковцу.

Присутни су били у прилици да погледају и кратак филм са прошлогодишње "Роштиљијаде". Поред надметања у справљању и "једењу" роштиља и љутих папричица у оквиру Роштиљијаде сваке године организује се и Саветовање угоститеља.

Наравно да у Лесковцу и околини гости могу видети много тога. Истицањо је Власинко језеро са благом климом и поред тога што је на надморској виси-ни од 1.260 метара. На Власини се може купати, шетати пољима, бавити ловом и риболовом... Ту је и чувена Сијаринска бања са неуобичајним гејзером, па излетиште Пашина чесма са бројним ресторанима у којима се припремају лесковачки специјалитети.

У самом граду, Лесковчани се хвале својом црквом "Оцаклијом" у центру из 14. века, сталном поставком у Народном музеју, позориштем чије су представе све до недавно биле бесплатне за посетиоце...

Објашњавајући шта је то све лепо и вредно у лесковачком крају, Љиљана Јовановић из "Невтурса" позвала је Ваљевце да дођу и сами се у то увере. "Најбоље је доћи у време "Роштиљијаде"!

Милена Петровић

пише Милана Милић

ЕКО БИВАК НА ШАРЕНОМ ПЛАТНУ

Три године добровољног рада требало је да се заврши први од три планирана конака на Градцу. Лепа, примерена амбијенту, брвнара са великим тремом (арх. В.Радивојевић) служиће чуварима Градца али и љубитељима риболова и природе. Са десет лежаја у поткровљу довољна је за тај вид еко и риболовачког туризма и све облике истраживачких програма. Кад се устали чуварска служба и обезбеде добре везе са Шареним платном, сместиће се у Еко-бивак и компјутерска лабораторија, коју је Еколошком друштву Градац поклатио Регионални центар за заштиту животне средине за средњу и источну Европу. Лабораторију су са Сурчина преузели у данима најжешћег бомбардовања, еколози овог Друштва на опште изненађење аеродромске посаде. Никома није веровати, а предуго је лабораторија и путовала до наше земље, кажу у ЕКОД ГРАДАЦ.

ПЕТ ПОВОДА ЗА ПОХВАЛУ

Пет Ваљевских солитера у Синђелићевој улици чекало је три деценије да добије иоле пристojне прилазе. Уместо прашине и блата: асфалтиран је простор између њих, корисно и за станаре и за оне који имају главобољу кад у центру желе да паркирају возило. Сазнајемо да би ове сезоне улица и простор око солитера требали да добију и адекватну расвету. Мали али већ формиран и временски паркови са ретким и лепим дрвећем које су подигли станари испред солитера, "омекшали" су њихов иначе груб и одбијајући изглед. Покоја клупа за одмор, још зеленила...биће и тога у овој причи како да учинимо живот лепшим.

ПИЈАЦА И БУВЉАК

Бувљак се дефинитивно са старе Зелене пијаци поред Колубаре преселио на нову, уз саму обалу Љубостиње. Сеоба је обављена уз јавну и прећутну подршку главних актера ових сиротињских робних кућа на отвореном, јер простор Нове пијаци пружа културне услове. А постављено је преко 350 тезги на новом бувљаку. У пијачној управи кажу да се дневно обраћа и по 50 заинтересованих, да је просто панична јурњава за новим местом, па се бувљак већ простро на трећу локацију која није бетонирана. И ово говори о дубокој кризи у којој смо, незапослености и вероватно уложеним кредитима, које су добијали Крушковцим у овај вид трговине. Са бувљаком, сигурно је, оживеће нова лепо уређена пијаца са Тржницом. На пешачки мост преко Љубостиње не би смело да се дуго чека.

ЗА ЧИСТИЈЕ ВАЉЕВО

Појава првих контејнера за смеће, такозваног "београдског типа" у ужем центру града, дочекана је са олакшањем. Коначно да се овај град ослободи оних фабричких сандучара-депонија које су више ружиле град и одмагале у пословима чистоће града. Први човек општинске владе, Борисав Радојичић, долазећи на ову одговорну функцију, најавио је куповину првих 100 контејнера као први искорак да град коначно утемељи градску хигијену која

му и доличи. Долазак специјалног "ћубретара" за тај тип контејнера, разуверио је и последње "неверне Томе" да се ради само о "најави"...Рат је одложио овај велики подухват, а након престанка агресије, стигло је из Нишког МИН-а, првих 60 плаћених контејнера, који увелико служе сврси. Грађани имају само речи похвале, а ових дана требало би да пристигне и осталих 40. Једина примедба за сада јесте, да се и ти проистојни и леви, не морају стављати на јавне просторе као што је Десанкин венац, Кнез Милошева, Тешњар... Принцип да канти за смеће јесте место у кухињи а не у дневној соби, морао би да важи и за град који такође има своје "дневне", јавне просторе. Цела акција поверена ВИДРАКУ од стране општинске владе, велика је, дуго очекивана права револуција у организовању свакодневног живота града.

Илустрације: Иван Дак Митић

ИСТРАЖИВАЧИ на ДУРМИТОРУ

ТРИ ДЕЦЕНИЈЕ ДРУШТВА "ВЛАДИМИР МАНДИЋ-МАНДА"

Без много буке на прави истраживачки начин обележено је три деценије од оснивања Истраживачког друштва ВЛАДИМИР МАНДИЋ МАНДА, на Дурмитору, месту прве акције 1969. године. Фотографија једног из четворке чувених фотоистраживача, Душана Јовановића забележила је код Кецојевића катуну у Тодоровом долу – моменат подсећања на прве истраживачке дане. Није на Дурмитору 30. и 31 јула било много ветерана. Године, обавезе али и беспарица спречила је многе да дођу на скоро митске просторе овог покрета. Али су зато били млади! Бољу потврду виталности идеје настале бурне "68" нису могли пожелети они "први" истраживачи. Пловило се тада – и данас – планетарно, са тек подигнутим еколошким једрима. Уређено је место погибије Владимира Мандића на завршетку те чувене прве акције, посађен чемпрес који је Миодраг Кића Лаловић послао из Ваљева, да расте и сведочи.

Да се млади и знатижељни окупљају и данас у овом истраживачком друштву са истим жаром, потврдили су нам сви разговори током та два дана. Ваљевца Огњена Јовића, гимназијалца, питали смо да ли мисли да је град у ком је покрет настајао свестан шта је у њему изникло; зна ли да је Друштво пронело светом име Ваљева:

– Слабо. Ето мој град је место где је основана прва организација Истраживача која је покренула оснивање сличних у Србији. Опреме имамо веома мало, али ентузијазам и наша жеља све побеђује. Надамо се да ће нам град дати право на садашњу зграду, помоћи за опрему... У астрономској групи нас је тридесет и сваки нови састанак повећава број чланова, без обзира колико кога астрономија стварно занима. Осим што се гледа у небо, мора се нешто радити у клубу и у затвореном простору. Слајдове, рачунарске симулације немамо, а требало би. Немамо литературу за праћење светских дешавања. Ста-

Кецојевића катуну

лно јуримо неке спонзоре, а паре се много више дају за друге ствари.

Огњен Јовић није истраживачко дете, како се обично деси када упознате страсни истраживачки подмладак. Са астрономима Друштва истраживача (њих 44), успео је да се нађе на правом месту планетарног збивања, на северу Бачке у Келебији 11. августа и пропрати све доступне феномене

помрачења највеће и најзначајније Звезде нашег система. Светлост пламетеће лопте – метеора који је са Дурмитора пут Ваљева у прве ноћне сате испратио учеснике Меморијалног окупљања, био је онај догађај који је Огњену и другим истраживачима говорио о сретној звезди под којом смо ипак, о радости сазнања и истраживања свих тајни света и душе.

ВУЈИЋИ И ВАЉЕВО

"Да нас греје..." на помен ВУЈИЋ прозора, навиру речи телевизијског спота који су за ову одавно познату и признату фирму, радили управо Ваљевци. А Ваљево је из много разлога град у ком предузеће Вујић стасавало пуну деценију. Браћа Видоје и Влајко Вујић, као грађевински радници из Бачеваца на Дрини, радили су у Јабланици да би из ње кренули у свет. Научити, сазнати како се то тамо ради али и са амбицијама да се може и мора више постићи у грађевинарству – били су мотиви тог одласка са намерама да се у завичај мора вратити. Вредноћа и преданост послу стварала је годинама поверење према њима у аустријској фирми која је освајала тржиште новим грађевинским материјалом за столарију – пластиком. Са тим програмом Вујићи су стигли у Ваљево, у Горићу почели са подизањем прве па онда и друге хале. Било је то изненађење за овдашње тржиште.

Задужбинарство је трајна оријентација породице Вујић. Осим у родним Бачевцима, Видоје и Влајко помажу изградњу свих сакралних објеката у ваљевском крају. Сваке године од почетка градње Новог Храма на Ушћу, прилагали су по 50.000 комада цигли за овај монументални храм испунивши упоредо и ктиторске обавезе. Помогли су подизање једне од најлепших ограда, са капијом која се памти, за манастир Пустину. Помоћ није изостала када се подизао Конак у Ћелијама, уређивала библиотека АВЕ ЈУСТИН у Пантићевој улици. У Поћути откупили су започету зграду да се уреди за дом свештеника парохије овог планинског села, и помоћи ће да се и изгради. Велика је помоћ браће ВУЈИЋА и у подизању оgrade Војничког Гробља на Новом Гробљу у Ваљеву.

Никола Баровић,
Слободан Петрановић-Шарац

Најбољу ракију 1999.
произвео Златомир
Драголовић из Раћевог Села

Мед - меџем
за свакога

Најлепши и најот-
стр Премијер

Јова Маљковић
-салса на води

ЧЕФТИНЕ АНГЛЕСКЕ КЊИГЕ

По други пут на Тешњарским
вече има велику пажњу поудила је
најбоља изложба књига, у беника
и других књига на
англеском језику у издању
реномираних кућа "Оксфорд
универзити прес" и "Вордсворт",
чије се књиге класике
продају по скрозени од само 44
динара. Ту су сабрана дела
Вилхелма Шекспира и Оскара Вајлда
чије су једина издања која продата
у првих 10 дана само 22
динара.

Чак и неки и
свако по себи имају мисао
да је то само попуст од
неке издања. Ова издања
у Оксфорд
речник овде се може купити за само
160 динара, што је мали куриозитет.

ДАХ И ДАХ

КОНТЕХТ У КОНТЕХТУ

"ЕРОЗИЈА" "ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПУТЕВЕ"-ВАЉЕВО ЈКП "ВИДРАК" ХОТЕЛ "ГРАНД" "КОНТАКТ" "КОЛОРИТ"

МЕДИЈСКИ СПОНЗОРИ

TV Crono VTV RTV Marš Radio Valjevo Radio PATAK Radio ESTRADA Radio GOLUB Radio 10 BORBA
DNEVNIK-Novi Sad NAPRED -Valjevo

Матија Бећковић

Деца се најискреније
радују

Изузетак који потврђује правило
- НАЦИОНАЛ у Тешњару

АМАРО ДЕЛ - на делу

Пазла Сирена

ВОДОВОД
ВАЉЕВО

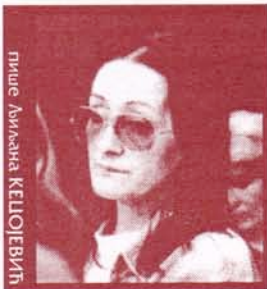
DRVOIMPEX

JUGO
VOĆE

ТЕШЊАРСКИ
ГЛАСОНИЦА

9

пише Маријана ВУКОБРАТОВИЋ

Интервју: глумац Петар Краљ

ПОЗИВ НА ИГРУ

Маријана Вићентијевић, Петар Краљ и Феликс Пашић

У опуштеном разговору пред кафеом ЗИПА, уз честе поздраве пријатеља и зналаца, стиче се утисак да је и Петар Краљ један од славних Ваљеваца. Показало се да утисак и није без основа. Први пут је овде био још 1959. године у време размене сусрета ваљевске и новосадске гимназије (чији је, игром случаја, био ђак). У Ваљевоу је тако могао поново да се дружи са својим другом из детињства Миленком Павловићем (обојица су због несташ-лука истерани из гимназије у Сремској Митровици), да буде гост Миленкове сестре Зоре и зета Ђорђа Банића, да у Ваљевској гимназији стекне многе другове – Гојка Церовића, Бранислава Ђерића, Слободана Ковића, Бана Савића...

И песника Матију је најпре упознао у Ваљевоу. После су сви наставили дружење на студијама у Београду, састајући се код "Међеда" у Кнез Михајловој.

– Не могу да заборавим стару Ваљевску гимназију, која је била преко пута "Малог Париза", где смо потајно одлазили. Не могу да заборавим ни професоре Ђубану и Мијана, који су са ђацима умели да се друже, да отварају и подстичу њихове личности. Тако је ова школа још онда била растерећена лажне, класичне, формалне дисциплине, а атмосфера у њој нас је чинила радосним, полетним и пуним нада – прича Пера Краљ.

После толико година како вам Ваљево данас изгледа?

– Атмосфера је фантастична. Да нисмо у оваквом окружењу човек би пожелео да проведе време у оваквом граду. Ја страшно волим кад се сачува стари стил и кад град има физиономију као што је ваш Тешињар и ова улица. Јер, видите како је свака од ових кућа грађена од топлих материјала, са посебном љубављу и осећањем за стил, за меру времена и човека. Грех је што се такве куће данас масовно руше и утолико је веће уживање када човек прочета оваквим Ваљевоом осећајући се као да је прошетао неком поносном прошлосту. Памтим, из времена када је Воја Брајовић још био на Академији, и једну лепу бину у вашој главној улици где је тада био корзо. Ту су млади истраживачи из гимназије демонстрирали исхрану у природи. Тада сам први и последњи

пут јео жабље батаке, што ми нико не верује. И онда је на том месту било задовољство у Ваљевоу изговорити сваку реч...

Поводом награде "Добричин прстен" и монографије о вашим скоро 40 година и 90 улога на сцени новинари су вас већ скоро све питали. Како вам је успело да са само 26 година освојите сцену са неколико великих улога?

– Ја стално кажем да нисам мередаван, нисам добар пример јер сам имао и много среће. Већ на другој години Академије (1961) почео сам да полустатирам у Народном позоришту и од тада сам стално на сцени. У Расовом позоришту, 1965. године, почео сам озбиљно са Поповићевом "Чарапом од сто петљи", која је била тек други његов текст који се играо. Најпре је то био "Љубинко и Десанка", који сада игра мој дивни колега и ваш Ваљевац гос'ин Јездичић. Са "Чарапом" смо стигли и до онда страшно уштогљеног Стеријиног позорја, где сам добио и неку награду. Уследио је "Максим Црнојевић" Лазе Костића, кога ми је поверио Арса Јовановић, па, опет код Раса, Димићев Тола Манолловић. За Дубровачке летње игре Коста Спајић је тражио у Београду Хамлета, а професор Предраг Бајче-тић га је позвао да види једног младог глумца. Тако сам ја из лика сељака под Космајем утрчао право у душу данског краљевића на Ловријенцу! Одједном сам са 26 година ушао на велика врата у глумачки свет, у глумачку породицу. Просто сам имао среће, извукао сам на лутрији неке добитке...

Али сте их и добро искористили, нисте их проћердали?

– Наравно, кад неко добије такву

шансу онда, као кад играте дерби, не сме и не може то да одспава. Ја волим да поредим са спортом јер се и тиме бавим од младости. Гојко (Церовић) ме и данас задиркује да поред њега нисам могао да приђем кошу. Сад су ме, под старе дане, натерали да играм и тенис.

Глума и сцена траже велику кондицију?

– Како да не! Па глума је, како је говорио професор Мата Милошевић, психо-физички посао. Никако не можете запустити своје тело.

Поводом монографије коју је о вама сачинила професор Огњенка Милиће-вић, рекли сте да се односите крајње немарно према документацији из своје глумачке прошлости. Значи ли то да се још осећате младим, да се још не осврћете, не подвлачите црту?

– Не знам, ипак сам ја већ доста матор. Али, увек има нешто што мами поглед унапред. За мене су то сад нека дечица којој на БК академији покушавам да помогнем да постану глумци. Нешто сам се у њих заљубио и то је оно због чега не бих смео ни од чега да одустајем. Ти млади људи заслужују да их, колико могу, уведем у оно што је у овој занимању лепо. (Љубинка Бобић је говорила: "У овом хобију, никад не реците посао!")

Утом је на утакмици "пала једна статива", па је овај разговор прекинут, да га, евентуално, наставимо после "Вечери једног Глумца", који се, да ли случајно, презива Краљ.

Уместо наставка дијалога чини нам се довољна реченица коју је изговорио пред ваљевском публиком: "Једини смисао глуме и уметности уопште је да позове на игру која ће нас увести у свет животне радости".

пише Светлана МИТРОВИЋ

Били су и остали своји и другачији

АБВ 5, 6... БЕНД

АБВ на прослави 70 година "АБРАШЕВИЋА" (1975.)

Средовечне и старије генерације памте да су уз њихову свирку одиграли први танго, доживели прву љубав, провели незаборавно недељно по подне на матинеу у холу Дома културе. Млади данас, уз њихову свирку, откривају музику "уживо", откривају себе и свој таленат. Јер, АБВ бенд је постао сво-јеврсна школа музике.

Све је почело пре око три и по деценије, не зна се баш тачан датум, као што није ни поуздано утврђено како је име настало, ни ко је кум (Гојко, Вака или неко трећи), али се зна да је "душа" и идејни творац био Петар Ђурић Каре. Зна се и то да је све што је у Ваљевоу било најбоље на музичкој сцени тог времена окупљало музичка група АБВ 6 (или неки други "број", зависно од тога колико је тада било чланова).

Имена је много, од 50 до 100, а тек нека су: Каре, Дембиш, Прежа Мачор, Дуле Ера, Јова, Мона (Ћино), браћа Расулић, Фица, Воја, Зоран, Димче, Дача, Златко, Микица, Лаза, Сиришки...

Дивчибаре, Копаноник, многа приморска места, Београд, Чехословачка, Холандија – само су неки од простора где су чланови АБВ бенда наступали и где су, себи и посетиоцима, бројне вечери

стил и печат, однос према музици који само ентузијастички имају.

Један од оних који су прва искуства у бављењу музиком стицали баш у АБВ бенду, данас учитељ неких нових клинаца, др Воја Милутиновић, каже: "Оно што је за АБВ важно је стил свирања, то је печат у Ваљевоу, то је и другарство и пријатељство, то је и народна и забавна и џез, и кантри и руска и циганска музика. Све то је АБВ и још оно што је јако важно – свирка за душу, за задовољство публике, али и своје лично задовољство".

Тада, пре више од три и по деценије, имали су своју даровитост, љубав за музику, једно појачало за тројицу свирача, један магнетофон и нешто плоча, радио и, како би рекли они са друге стране, слушаоци, скромност, једноставност и шарм који плени. Можда више у срединама које их нису знале него у свом Ваљевоу. Било је то и време изразитих индивидуалаца, који су то умели да носе и покажу, али и спутају у мери неопходној за функционисање групе усклађеног, хармоничног тона.

– Оно што је вредност тог почетка је "жива свирка" која се временом губила, али се на срећу није и изгубила. Она се сада враћа, мора се вратити јер то је музика, то је "оно" што сваки наступ чини посебним, другачијим. Што није савршенство компјутера и машине, али је савршенство емоције – гласно размишља Воја, и, верујемо, саопштава оно што сви музичари мисле.

Данас је много музикалне деце у Ваљевоу, кроз бенд сваке године прође по неколико младих, изузетно талентованих. Лепо је гледати како напредују, како постају добри певачи. А лакше им је јер од малена могу да развијају музикалност. Лакше им је и да прате музику – ту су Интернет, касете, компакт дискови, ту је и даље АБВ увек исте позитивне енергије. Отворен, препознатљив по оним непролазним вредностима које су сачуване – другарству, пријатељству, по духу, или, просто по томе што имају "оно нешто" по чему се "АБВ људи" препознају и што их чини особеним.

МИРИНИ ЋАЦИ

На концерту Драгице Несторовић-Поповић, вођа ансамбла "Ђердан", Мира Васиљевић, нам је испричала: "Моји Ваљевци" јер сам ја своје прве наставничке дане провела у Музичкој школи у Ваљевоу, још позних 50их година. Тако данас могу да се похвалим да су Мирољуб Филиповић-Фица, који диригује оркестром КУД "Абрашевић", Јова Маљковић и његов брат Ћино били моји ђаци. Толико се поносим њима.

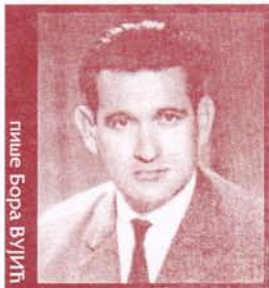
учинили незаборавним, атмосферу која се памти и увек призива на понављање...

Данас се тек неколико оних који су прошли кроз групу професионално бави музиком али су сви у музици, на овај или онај начин. Сви су другари, пријатељи. Сви су задржали онај дух,

Дача, Жика, Каре, Дембиш, Мики (1968.)

ЕУРОПРОМ
ИНГРАП ОМНИ
ЈАБЛАНИЦА
MOND
ИНОС-АНГРОСИРОВИНА
ДД ВАЉЕВО

пише Боја Вујић

БОЈАЦИЈЕ

У стара времена у Ваљево је било много бојација. Сви су лепо и добро радили, имали углавном бројне породице, лепо зарађивали, а народ њима био задовољан. Сада је тај занат готово изумро, тако да у Ваљево ради један или двојица бојација.

Доајен ваљевског бојацијског посла је Петар Пајић, чија је радња била у Улици кнеза Милоша 33. И сада на истом месту његова зграда са иницијалима "ПП", има четири пословне просторије, од којих је једну користио власник. Зграду је подигао тридесетих година овога века. Од 1911. године, када је отворио радњу, зарадио је довољно да подигне кућу и локал. Један део издавао је гвожђу Станоју Мандићу, други берберину Радисаву Богдановићу, а трећи пекару Аци Ристивојевићу.

Велики број бојација радио је у Тешњару. На првом месту Вукојица Васић, који је радњу отворио још 1919. године. Након његове смрти вођење радње наставила је супруга Стојанка, а после ње син Мирко, Миле "Бебекс". Под старост, када више није могао да ради овај напоран посао, Миле је био кондуктер у "Стрели".

Интересантно је да су две кћерке Вукојице Васића биле удате за Мусли-

Породица Косте Ђорђевића, бојације (1910.)

мане. Прва за албанског официра који је као противник краља Зогуа, пребегла у Југославију и оженио се Љубицом Васић, која и сада живи у Албанији и има петоро деце. Друга је била удата за Абаса Дероњу, својевремено директора "Крушика", са којим има два сина.

Коста Ђорђевић је отворио радњу 1910. године. Два сина су му погинула у НОР-у, Милорад 23. септембра 1941. године у Шушеоци, а Велибор "Шутка"

у Клокочевцу код Кладова, 3. октобра 1944. године.

Душан Видаковић је почео са радом 1928. године. Имао је два сина, који су завршили факултете. Чедомир "Шека", зубни лекар, млад је умро, а Милорад, инжењер, живи у Београду.

Миливоје Нешић ради од 1932. године. Имао је три сина, од којих су два умрла, али је од свих имао наследнике, који живе у Ваљево.

Око 1930. године, у локалу Никодина Вујића у Тешњару, отворио је бојаци-

јску радњу Недељко Петровић "Ребељац", који је после неколико година прешао у Поћуту јер није могао да издржи конкуренцију ваљевских мајстора.

Степан Плавшић је од 1948. године радио у Пецкој, а касније је прешао у Ваљево.

Милојко Котлајић "Ђопа" радио у Улици Мише Дудића од 1938. године. Није се женио, живео је као бедник, а после смрти му је нађена велика имовина.

Драгослав Јанковић је са радом најпре почео у Врагочаници, а после је прешао у Ваљево. По пензионисању вратио се у село, а породица му живи у Ваљево.

Светозар Теофиловић је радио у Градцу, с леве стране кад се пређе гвоздени мост. После његове смрти посао је наставила његова супруга Симка.

Светомир Николић је радио бојацијски посао у Улици кнеза Милоша.

Момчило Пајић, син поменутог Петра, водио је бојацијску радњу у Улици кнеза Милоша до посластичарнице "Пеливан". Он је обављао и услуге хемијског чишћења. На радњи је писало да је то бојацијска радња и

радња за хемијско чишћење, а на печату да је хемијски завод.

Бојацијски посао јесте рентабилан, али је и тежак, а и опасан за здравље јер се ради и са отровним материјама. Ништа то не значи за ваљевске шалљивчине, који сваког бојацију зову "Умакало". То значи "туриш вуну у бојацијски ћуп, то јест умочиш, осушиш пређу и добро наплатиш"! Некада се то радило у ћупу, а после у казанима.

Бојације имају својеврсну рекламу. На ексеру пред радњом изложе пређу, необојену и обојену, у разним бојама. Поред тога, у излогу држе канте у којима је била боја, да муштерије виде како се употребљавају сировине најчувенијих светских фабрика! Служе се радом, који је својевремено био дрвени, а касније замењен плеханим, на коме је исписан број.

Бојације су готово све биле отмени људи, ван радње пристojно обучени обавезно са шеширом, функционери у Удружењу занатлија, неки и политички ангажовани. Готово сви су у вароши цењени и поштовани.

После бојења, бојације су вуну испирале у Колубари. Једино су Милојко Котлајић и Теофиловић то чинили у Градцу или у јазу ове реке.

Имале су бојације јаку конкуренцију у колегама ван Ваљева. У Осечини одличан мајстор био је Цветко Пантић, у Мионици је дуго радио Павле Поповић, затим три мајстора овог заната у

Кафана и пивница "Мостар" (1919.)

Каменици, по један у Миличиници, на Ставама, у Драгијевици, Доњем Црниљеву и у Коцељеви, где је радио Негован Бесеровац.

Момчило Пајић се бавио и културним радом, певао је у држини "Весели Ваљевци".

КЊИГА ВЕЛИКИХ СЛОВА

Дарко МАРЈАНОВИЋ

("Шарено платно", Ваљево 1998)

Иван је чуо и знао много прича, одавде, из кањона. О пећинама, изворима, манастиру. Најживље су биле приче док цичи мраз, а он слуша о старој, великој позлаћеној књизи Скрижаљи.

Чудна су му била та имена у њој и око ње. И он је отворених уста слушао, гутао, покушавао да понови и само име књиге, које му је било тајанствено и нестварно, ломило му језик. Замишљао је, као неку тајанствену књигу, реч, име, у којој има све. Књигу, дебелих страна и корица, а слова велика, шарена, златна. Па где год окренеш, оно нека слика краљева, царева,

упозорила су на долазак, али било је касно да се шта спаси. Једино је задихани калуђер Јеврем гребао горе према пећини, носећи торбе са црквеним предметима које је стигао да покупи. Једва се успентро до Вратоца, тамо више Радованове воденице али га стигше и убише. И тада запленише, са осталим, и књигу Скрижаљ. Биле су то санџаклије које упадоше око подне а онда коњима почеше да прескачу живице и манастирску ограду. Све се сјати овде, по околним брдима, по Вранама, Марковцу, Урвинама и они уђоше у порту док други запоседоше ливаду испод воденице. И наста пљачка. Трпали су у бисаге свећњаке,

онај паша, кад један на коњу уђе у манастир и загреба јатаганом по зидовима и сликама на њима а другом руком са бакљом поче да пали, довикну: – Не пали, не руши, треба нама опет доћи.

И то спаси Ћелије.

И тако, узеше најстарију и највећу манастирску књигу и понеше са собом, а Хаџи-Рувим који се после женидбе, са девојком Маријом и њене смрти, замонашио, и ту у Ћелијама сахранио сина Јована, испричао је и записао на Скрижаљи велико чудо које се са књигом десило.

Турци који запленише сав круг манастирских књига уз остало понеше и њу са собом. "Такво се дивно чудо створило" – наглашавао је деда увек, Рувимове речи – које му је један калуђер док је он био мали читао – "како је коњ који је књиге носио, између толике војске, заденоу се под једно криво дрво и књиге остале и коњ отишао, а то није видео нико од толике војске..."

владика, дрвећа, каџига и круна, војски и униформи, борби око камених тврђава са кулама. Попут оне, из његовог села, Јеринине. Али са читавим бедемима, и мостовима, окренутим према манастиру.

Деда Живанова прича била је кратка и обична. Он је увек причао једнолично и тихо наглашавајући та чудна имена Скрижаљ, Хаџи-Рувим, Хаџи-Симеун, оберлајтант...

– Из правца Марковца и Ластре, почињао је увек, у магловит и 'ладан дан, сјурџи се велика турска војска у кањон уз велику вику, топот коња, и фијук сабљи. Звона на звонику Ћелија

кандила, судове, слике, књиге све што је могло да се помери. А онај главни, неки паша, сео на великог коња, к'о на столицу, са једне стране, па пред њим остали обарају главе и турбане, распрострли ћебад и просипају у њих. Он седи на коњу и пуши а један му зауздава коња и наређује. Прича уместо њега.

– Добро је, остави, рек'о паша, иди види у конак, погледај звоник, видиш златан је рам, и тањир, ту су и паре... – Виче и подстиче остале, који као без главе јуре по порти и брдима стижући уплашене калуђере и народ. Е, тад нису запалили манастир, иако је три пута горео, а једном до темеља. Јер,

КАЗАНЦИЈА
ПАВЛЕ ЋЕБИЋ
ВАЉЕВО
ДРАГОЈЛА ДУДИЋА 40, тел.014/221-709
оранија за сва бремена

Valjevska
štamparija

УНИП
ВАЉЕВО

valjevaska
štamparija

ТЕШЊАРСКИ
ПЛАСОМОНА

13

пише Зорана ВЕСИЋ

-МИТРОВИЋ

БУДИМО ПАРТНЕРИ ЗА БУДУЋНОСТ

Пословна стратегија банке
је финансирање свега што је окренуто извозу

Јеремић: Успешним почетком санације Ваљевске банке створени су повољни услови за њено активније учешће у подизању културног нивоа града. Ангажовањем у ТЕШЊАРСКИМ ВЕЧЕРИМА, на специфичан начин креирања програмских садржаја крећемо у низ оваквих пројеката у циљу стварања квалитетнијег живота свих грађана.

ТГ: Докле је Ваљевска банка стигла у санацији и шта то значи за овдашњу привреду?

Јеремић: Банка је до пред рат врло успешно обављала санацију, за време агресије релативно добро се одржала на "ногама", а сада бележимо друго место у рангу 24 банке у групацији београдских банака. Дакле, банка још увек није санирана, у овим условима она је успешно започела санацију која мора бити настављена и догодине.

пословној филозофији банке је финансирање свега што је окренуто извозу.

ТГ: Планови банке до краја године?

Јеремић: Банка доста ради на повезивању увозника и извозника и на повећању девизног прилива. Истина, овде има мало извозно-увозних фирми, али привлачимо такве привреднике са стране, како би добит касније улагали у ваљевску и привреду региона... Од септембра Ваљевска банка ће у циљу бољег упознавања овдашњих привредника са ситуацијом у привреди и могућностима повезивања организовати низ скупова. Планирамо гостовања угледних стручњака у области економије и банкарства из земље и иностранства. Ваљевска банка ће начинити и више програма финансирања рада малих и средњих предузећа.

ЈУГОВОЋЕ

Из малињака на европску трпезу

Од средине јуна, када је основано ДОО "Југовоће", пољопривредним произвођачима, воћарима Колубарског, Златиборског и Мачванског округа, први пут после 30 година, сви предати производи, пре свих малина и купина, плаћају се на време, у тренутку предаје робе, по ценама које потпуно задовољавају интересе сељака. "Југовоће", чији су оснивачи "Југопетрол", "Телеком Србије", ЖТП, "Београдска банка", "Србијанка" из Ваљева и земљорадничке задруге "Пецка", "Подгорка" из Осечине и "Лајковац", у овој години откупило је 550 вагона малина и 750 тона купине.

Берба купине тек се захуктава, а у "Југовоћу" већ се увелико размишља о предстојећој сезони откупа шљиве и индустријске јабуке.

Циљ "Југовоћа" је, пре свега, улагање у пољопривредну производњу па ће, како је планирано, сав девизни прилив од стопроцентног извоза малине и купине бити наново уложен у село и пољопривреду. У "Југовоћу" кажу да ће Колубарски округ имати и веће површине под малином и више нових засада, а не заборављају се ни послови на ревитализацији овдашњих земљорадничких задруга.

Увелико теку и преговори са иностраним партнерима о набавци и увозу мини-хладњача које ће бити смештене у селима где је воћарска производња најзаступљенија, а задруге ће организовати производњу и замрзавање "црвеног злата", које ће на тај начин најбрже стићи до трпезе потрошача у западној Европи.

ОРАНИЈА ЗА СВА ВРЕМЕНА

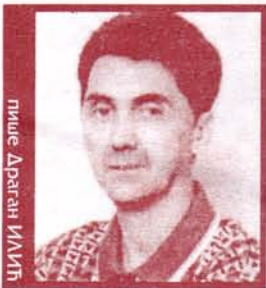
Најпознатија казанцијска радња, не само у Ваљеву и Србији већ и у Југославији, "Павле Ђебић", из Ваљева, у низу својих производа по први пут је успела да направи производ, по занатској форми оранију – казан за топљење масти, од материјала хром-никла, стручно речено од прохрона, материјала који не рђа и не оксидира. Речју, казан је неподерив, односно неограничен му је век трајања.

Оранија – казан је запремине од 120 литара, а цена око 400 ДЕМ.

За куповину ораније од прохрома могу се купци јавити у занатску казанцијску радњу "Павле Ђебић", у Улици Драгојла Дудића број 40 у Ваљеву.

Иначе, оранија за топљење масти у овој казанцијској радњи има и од 170 литара и оне су направљене специјално за топљење масти, за професионалце.

У казанцијској радњи "Павле Ђебић" овај занат обавља се по дугогодишњој породичној традицији. Сваке године по нешто ново се произведе, па тако дођосмо и до овог новог најсавршенијег производа за топљење масти.

ДАМА СА ТИТУЛОМ ГАЗЕЛА СА КОЛУБАРЕ

У Нишу 8. и 9. августа Ана Суботић са непуних 16 година освојила титуле сениорског шампиона Југославије на 5.000 и 10.000 м *
Нова доказивања већ у септембру на СП у полумаратону

Чекало је Ваљево пола века на долазак нове звезде "краљице спорта". И сачекало, у Нишу 8. и 9. августа. За само 24 сата, Ана Суботић, рођена 18. новембра 1983. у Белошевцу, надвисила је све своје ривалке и на стазама од 5.000 и 10.000 метара, учинила нешто на изглед немогуће, постала је шампион Југославије.

Стасава у ратној, земљотресној, за овај народ и ову земљу углавном мрачној години, достојна наследница легендарне Марије Радосављевић, најбоље атлетичарке Југославије 1949, прве даме свеукупног југословенског спорта 1952. године, вишеструке шампионке у бацању кугле и копља, са освојеним седмим местима у кугли изузетно запажане учеснице Олимпијских игара у Лондону (1948) и Хелсинкију (1952), за све што је дала Ваљево, ипак незаборављена добитница признања заслужног спортисте.

Који месец пре Аниног бљештавог изласка на спортску сцену Марија се 26. маја преселила у вечност, не дочекавши да види своју достојну наследницу. У једном детаљу Ана је већ превазишла Марију. Три године раније, са непуних 16, постала је шампионка.

На 55. шампионату у Нишу, пред 5.000 сведока, Ана је исказала свој раскошни таленат. Чудо од детета из ваљевског Металца, клуба са условима које је тешко дефинисати као најскромније, од овог септембра ђак друге године Економске школе, можда и са стипендијом, засенила је светлост рефлектора нишког Чаира тих августовских ноћи.

— Током рата са сиренама за најаву и престанак ваздушне опасности мој тренер Влада Марковић-Хари и ја почињали смо тренинге поред "Крушика" и ту их завршавали. Понекад ме је плашила злослутна тутњава авиона, хук испалених ракета и детонација активираних бомби, али сваки метар планиране деонице за тај дан сам истрчала — прича Ана о ратним данима и условима за рад.

Наоко девојчурак, а тамо где треба, на стази, међу газелама, већ непобедива лавица, атлетици нимало случајно

Ана Суботић

названом краљицом спорта, данас већ дама са "титулом" Принцезе са Колубаре. Ана је данас окренута новом изазову, Светском првенству у полумаратону (стаза ће бити дуга 21 км), крајем септембра у Шпанији.

На Дивчибарама, са другарицама из репрезентације, ових августовских дана скупља снагу за 12. септембар и изборно такмичење у Шапцу. Виза за најелитнији светски скуп атлетичарки биће пласман међу прве четири. Оствариће то Ана, сигурни смо, само да је Ваљево уважи и пружи потребну пажњу својој шампионки, па ће из Шпаније стићи нова медаља.

УСПЕСИ У '99.

За само две године бављења спортом Ана Суботић је признато име у ЈУ атлетици. Поред две титуле у сениорској конкуренцији у овој години Ана је у Сенти, 6. и 7. јула, постала сениорски првак Србије на 5.000 метара, јуниорски шампион Југославије на

3.000 метара у Београду, победница "Белог кроса", па дворанског шампионата, првенства Србије у кросу, београдског "Соко Штарк маратона". Девето злато освојила је у својој конкуренцији, млађих јуниорки Србије на 3.000 метара.

У преосталих 14 наступа Ана Суботић се пет пута пела на постоље за најбоље, као друга и исто толико пута је била трећепласирана. Једини међународни резултат је ове године из Комотинија (Грчка) 7. место на првенству Балкана у конкуренцији 18 атлетичарки из девет земаља. Све до сада постигнуто имало је за последицу да је Ана Суботић уврштена у кандидате за Олимпијске игре 2004. године.

РЕКЛИ СУ О АНИ

Савезни селектор Славко Кузмановић, учитељ прве даме наше атлетике Оливере Јевтић, много пута видео је Ану на делу: "То што је постигла Ана у Нишу је само нова потврда да Југославија, добија достојну наследницу Оливере Јевтић. Време је пред њом. Морамо бити стрпљиви и пажљиво избрусити овај драгуљ. Не треба журити и бити нестрпљив".

Легенда југословенске атлетике Дане Корица, данас директор АСС:

"Време је да се Ваљево, које до сада није знало да поштује своје таленте, коначно тргне из летаргије. Ана Суботић је прилика да град све пропуштено исправи. У Ану треба улагати, са њом радити и биће велика шампионка!"

Борисав Радојичић, председник градске владе у Ваљево, итекако присутан у спорту, један од водећих људи ваљевске кошарке: "Ана Суботић је понос овог града. Све нас је својим успесима обавезала да јој омогућимо добре услове за припреме, опрему и остале услове. Не рађају се овакви асови сваки дан, учинићемо све да остане у Металцу и постане оно што је Оливера Јевтић за Ужице, Србију, Југославију, Европу, Свет..."

Владислав Марковић-Хари, тренер Ане Суботић: "Реч је о највећем таленту од када сам у ваљевској атлетици. Чекали смо пола века да Ваљево поново има шампиона у атлетици. Због Ане деца данас свакодневно долазе на Пети пук. АК "Металац" је оаза младости, стога молим све људе добре воље да искористе овај тренутак и пружи нам руку сарадње, јер услови за рад и живот клуба су изузетно скромни. Само тако Ана ће успети, а то ће, пре свега, бити успех ове лепе земље, Србије, и Ваљеваца"

↑ ОИВА

Uzor

EFERUM

Де
јан
БОГ
О
ЈЕ
ВИЋ

ИЗЛУДЕЛА СТЕПА

Глас слуги звона
све лепоте другачије смрти
Хођај хоризонтима отргнутим
Од свих протеклих лудости

Блага суза
и крхка постеља
Ослушкују другу страну

Ход тишине
К"о таштина божанског читача
Устима јасног јудим
И лишћем и звоном
Знам да у сну
У смрти чујем јасне гласове
Покислих кипова
Док небом у другом
обличју
Прах храмова
Засипа
рану

Небо
јша
МАК
СИ
МОВ
ИЋ

ПРАЗНО
Соњи

Опет
Сањам
Ресу уха
Још увек
Путујеш
Да ли
Знаш
Ширина
Празног
Кревета

НИСКА ИЗА СУТОНА

Поглед опружен тамо
Још осећа меки додир
/као усне љубављу и утехом/
На извору свом
Платна пртеног
Док упија росу поткожну
Са лица и чеља
Над откосима погурених тела
Која под најездом јахача
Беспућа плаветних
Из заклона игру топлих капи прате
Хладном површином врукта
У сени отублине
Чкиљећи у замишљено сунце
Негде испод дуге
У одблесцима среће

Мир
ос
лав
САВ
А
ТИЋ

Вели
бор
МАР
ЈАН
ОВИЋ

ПОСЛЕДЊА

Причај ми о Елиоту
Заслаћу пре почетка
Ветар не слушати

Дан
и
јела
ПАН
ТЕ
ЛИЋ

Причај!
Док не умре подне
На мојим капцима
О његовој гробници
Старим кошуљама
Свирепости генија
Који не мисли
А ипак гениј је
О човеку из плодова бундове
Белом леопарду
Причај о тишини
Која звонка
И није тишина

Гласом сенке
Учини да ходам
Између жеље и грча
До свемогућег

Мили
вој
КОС
ТИЋ

НАД
ИДИ
В

Драги
Ускоро излази
Црног креча.
прошло и нама је
Били смо људи који
снашли у овом времену.
друштво. Јадан је био Наш
врата поштених особа како би
само ми имамо права на властити
пуни себе и радили оно што смо најбоље
у друштву и изгубили компас. Дошло је време
издржавање Казне. Свако по заслуги тј. недељу.

Такву врсту изолације. Били смо у заблуди мислећи да је таленат, рад и искреност услов нашег опстанка, али на сву срећу показан нам је прави пут и збацивши с екташке снаге почели смо да се кајемо и тражимо опрост. Искрено се кајемо због свега оног што смо урадили, свих тих мазарија, шкрабања, издавања (= издаја), идеолошких изложби и осталих криминалних деликата. Од сада па на даље желимо да радимо за народ, уз народ. За паре. Да осетимо њихову глаткоћу, чујемо како шушкају и одушевио се мирису руже која пробија из њих. Уметност се не исплати. Не кријемо да смо били симпатизери уметности, а самим тим и злоћинци, али се заиста кајемо, није нам свеједно. Често се ноћу будимо са криком на уснама. Прогањају нас бизарности са многих часописа које смо уредили, прогањају нас књиге, каталози; уља са платна се разливају и прже нас. Прогањају нас уплакана лица којима смо читали прозу и поезију. Стравично... Били смо монструми, али желимо да окајемо грехе и постанемо признати чланови друштва. Да успемо у животу. Да се нисмо на време опаметили, вероватно би робили читав живот, зато младим људима желимо да поручимо да не упадају у исту грешку. Борите се против уметности и културе, бежите од оних који као нешто стварају, а у ствари су звери и чине самозверства. Нема већег зла за човека од уметности. Када сликаш или пишеш, а нема ти горе осуде од тога, ти си ударио тиме на оца, ударио на брата, на своје пријатеље, на Бога. Зато драги читаоци поведите се нашим примером. Радите нешто корисно за друштво, своју децу и њихову будућност. Дилујте, крадите, варајте... Не дајте деци да читају стрипове и старе примерке "ЦРНОГ КРЕЧА"

читаоци,
последњи број
Помрачење је
свануло пред очима.
се Нису најбоље
Упали смо у лоше
живот. Нисмо куцали на
нам помогли. Мислили смо да
живот и уметничко стварање, били
знали. ПоКлекнули смо пред обавезама
да положимо Рачуне и да праведно кренемо на

Заједница нас је с правом одбацивала и не жалимо се на

Редакција ЦК

16

ЖИВОТ
С ПОГЛЕДОМ НА ВАЉЕВО

број 24 = АВГУСТ = 1999е

ТЕШЊАРСКИ
ГЛАСОМ